

Тісна співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій — ЗАПОРУКА АКТИВНОГО ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ УСПІШНОГО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ГРОМАДИ

(З ДОСВІДУ БАЛТСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Валерій ЖЕЛІХОВСЬКИЙ,
голова Балтської районної ради
Одеської області

Сьогодні в Балтському районі Одеської області вірять в те, що стабільний розвиток сучасного суспільства, згуртованість на місцевому рівні, потенційна сила і ефективність місцевого самоврядування багато у чому залежить від активності громади, консолідації місцевого населення навколо спільних проблем, готовності вкладати свій час, вміння та зусилля спрямувати на вирішення цих проблем.

З чого все починалося? Початок реалізації власних проєктів — 2009 рік. Громадська організація «Асоціація підприємців Балтського району Одеської області» стала партнером виконання проєкту Балтської районної організації інвалідів «Формування активної життєвої позиції у людей з обмеженими фізичними можливостями» та проєкту ініціативної групи м. Балта «Нова взаємодія» в рамках проєкту «Розвиток громад-

ських ініціатив в Одеській області», підтриманих фондом Black Sea Trust for Regional Cooperation та обласною громадською організацією Комітету виборців України в Одеській області.

А вже у 2010 році Асоціація підприємців Балтського району Одеської області в місті Балта виконала проєкт «Тютюнопаління та вживанню алкоголю школярами — НІ!» в рамках програми «Зміцнення третього сектора у південній Україні», яка реалізована за підтримки National Endowment for Democracy та «Східноєвропейського демократичного центру» (EEDC, Польща).

У цьому ж році був отриманий міні-грант в рамках проєкту «Підтримка громадських ініціатив — розвиток громадського суспільства» обласною громадською організацією Комітету виборців України в Одеській області, підтриманого Міжнародним фондом «Відродження», «Від бажання — до уміння і добробуту». Даний проєкт увійшов у збірку Товариства «Східноєвропейський демократичний центр» (EEDC, Польща) як один із двадцяти найбільш успішних та соціально значущих проєктів, що були відібрані на території Одеської, Херсонської, Миколаївської областей та Автономної Республіки Крим. Гадаємо, пишатися є чим. Реалізація даного проєкту сприяла тому, що представники цільової групи (20 осіб) з числа членів Балтської районної організації інвалідів навчилися основам виготовлення різної сувенірної продукції та основам ведення підприємницької діяльності. Навіть чоловіки навчилися в'язати гачком та спицями, зокрема, інваліди опанували 16 видів підприємницької діяльності. Це сприяло згуртованості

та підвищенню самооцінки людей з обмеженими фізичними можливостями, надало їм впевненості в житті. Робота в цьому напрямку продовжується і зараз.

Слід зазначити, що органи місцевої влади району не залишались осторонь проєктної діяльності, а взяли в ній активну участь як партнери.

Отже, вже у 2010 році стали помітними результати проєктної діяльності на території Балтського району. Першою сільською громадою району, яка зрозуміла необхідність залучення додаткових інвестицій для вирішення власних нагальних проблем, стала громада села Пужайкове Балтського району. Так, у 2010 році громадою зазначеного села був отриманий грант від міжнародного фонду «Відродження» в рамках проєкту «Антикризова гуманітарна програма» у конкурсі «Підтримка груп подовженого дня та покращення санітарно-побутових умов закладів загальної середньої освіти у районних центрах, селищах міського типу та селах». Назва проєкту: «Відремонтуємо приміщення груп подовженого дня і поліпшимо умови харчування дітей». Отриманий у результаті реалізації даного проєкту досвід зараз широко використовується при проведенні ремонтних робіт в інших навчальних закладах району. Деякі сільські школи вже мають сучасні танцювальні та спортивні зали, комфортні роздягальні, поруч з якими знаходяться душові кабінки з гарячою водою. В цих школах широко використовується інноваційний підхід до утеплення підлог приміщень. Ідальні навчальних закладів пишуться новими енергоощадними плитами для приготування їжі та зручними холодильниками. Все це зроблено

Дитячий садок с. Мирони, Одеська обл.

для покращення навчально-виховного процесу та створення комфортних умов для навчання та відпочинку дітей.

Не можна не сказати про те, що вищезазначені проекти реалізовувалися спільно з органами влади Балтського району. Так, Балтська районна державна адміністрація та районна рада не тільки підтримували ініціативи та надавали допомогу як партнери проектів, а почали виступати координаторами дій та безпосередніми учасниками.

Успіх надихає, надає впевненості. Успішність та результативність Пужайківської громади допомогли зрозуміти іншим сільським громадам Балтського району необхідність та реальну можливість участі у залученні інвестицій для вирішення власних соціально-економічних проблем. Отже, впевнено крокуємо далі.

2011 рік — на території чотирьох сільських рад нашого району створюються органи самоорганізації населення (ОСН): «Сільський комітет «Добробут» (Миронівська сільська рада), «Сільський комітет «Шанс» (Сінненська сільська рада), «Сільський комітет сіл Пужайкове, Савранське «Добробут» (Пужайківська сільська рада) та «Білинський сільський комітет» (Білинська сільська рада). Це дало змогу зазначеним ОСН взяти активну участь у реалізації спільного проекту ЄС та ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду - 2». Всією громадою визначали пріоритетні шляхи вирішення проблем, разом їх і реалізовували. Проект «Енергозберігаючі заходи ДНЗ «Дзвіночок» сприяв проведенню капітального ремонту приміщен-

ня дитячого садочка в селі Мирони. У результаті чого в 2012 році створені сприятливі умови для перебування дітей у садочку. Завдяки реалізації проекту «Енергозберігаючі заходи в школі с. Пужайкове. Поточний ремонт. Заміна вікон» 80 старих вікон замінено на сучасні. На стадії завершення та отримання Декларації про завершення робіт знаходиться проект «Покращення енергозбереження за рахунок капітального ремонту школи с. Сінне Балтського району Одеської області». А мешканці села Білине завдяки проекту «Капітальний ремонт водопровідних мереж» будуть майже в повному обсязі забезпечені якісною питною водою. Роботи, заплановані в рамках проекту, вже завершені. Встановлені сучасні глибинні насоси та частотні перетворювачі. А громада, згуртована під час реалізації зазначеного проекту, продовжує розпочату справу власними силами. До кожного подвір'я буде проведена водопровідна лінія. Роботи тривають.

ОСН сіл Мирони, Пужайкове та Сінне також продовжують активно працювати на користь своїх громад. Так, нещодавно сільські ОСН Балтського району взяли участь у проведенні міжнародного Дня води в рамках оголошеного ООН Року води. Громади-партнери МРГ спільно з сільськими радами провели очищення водних об'єктів (територій поблизу) — річок, ставків, джерел і струмків. Були підготовлені фото- та відеоматеріали, які надіслані до Представництва ПРООН та згодом будуть поширені через відповідні канали.

Громади об'єднуються. Ми розуміємо, що тільки об'єднана громада є

успішною. Саме це і допомагає громадам Балтського району Одеської області результативно брати участь у соціально-економічній програмі «Народний бюджет», ініційованій головою Одеської обласної державної адміністрації Едуардом Леонідовичем Матвійчуком та підтриманій Президентом України Віктором Федоровичем Януковичем. «Народний бюджет» дає можливість територіальним громадам самостійно вирішувати та втілювати в життя всі пріоритетні завдання соціального, економічного та культурного розвитку.

Оскільки Балта — «місто, освячене вічністю, овiane вітрами віків та опалене полум'ям сивої давнини», історична тематика знайшла своє відображення і в проєктній діяльності. Так, у 2011 році був отриманий грант від МФ «Відродження» в рамках конкурсу «Європейська ідентичність України». У 2012 році реалізована проєктна пропозиція «Балтщина — край європейських джерел». Розробник проєкту — Асоціація підприємців Балтського району Одеської області. Організації-партнери: Балтська районна рада, ТОВ ТРК «Примор'я», адміністрація Тарновського повіту (Республіка Польща), Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова та інші. Одним із результатів реалізації даного проєкту стали відеофільм та брошура «Балтщина — край європейських джерел», які безкоштовно розповсюджуються на території району та за його межами, у тому числі і за кордоном. Це сприяє підвищенню іміджу Балтського району та туристичної привабливості регіону.

Під час роботи над проєктом «Балтщина — край європейських джерел» були зібрані матеріали та відомості, що підтверджують наявність підземних ходів під містом, які ще не достатньо обстежені та вивчені, але мають спільні риси з аналогічними підземеллями Кракова. Так виникла ідея для розробки нового проєкту. Балтська районна рада підготувала та подала для участі в Всеукраїнському конкурсі проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування в 2013 році проєкт «Дослідження таємничих пам'яток історії як поштовх до розвитку туристичного потенціалу Балтського району».

У результаті проєкту «Енергозбереження без кордонів — поль-

сько-українська співпраця на основі скандинавських стандартів» був розроблений проект Плану забезпечення теплоенергією, електроенергією і газом міста Балта на Україні. Співпраця відбувалася у напрямку Гданськ (Республіка Польща) — Одеса — Балта (2009-2012 рр.). Виконавцем проекту став Фонд збереження енергії (м. Гданськ). Хочемо звернути увагу на те, що участь у проекті мали взяти по одному місту зі Львівської, Харківської та Одеської областей. Спеціалісти Фонду відвідали місто Балта та обґрунтували доцільність реалізації даного проекту саме в нашому регіоні. Це був лише початок співпраці Балтського району з Республікою Польща, яка знайшла своє втілення у 2012 році та продовжується і зараз. Так, вже підписані угоди про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво між Балтським районом, Домбровським та Тарновським повітами (Малопольське воєводство, Республіка Польща). Відбулися численні обміни делегаціями представників обох країн. Плідна співпраця триває. Також налагоджуються міжнародні відносини з Турецькою Республікою. Під час візиту до Балтського району Генерального консулу Турецької Республіки в м. Одесі Хусейна Ергані (26 листопада 2012 року) були зроблені перші кроки до майбутньої співпраці.

Продовженням тематики енер-

гозбереження стало розроблення проекту «Балтщина крокує до енергозбереження та підвищення енергоефективності», який Балтська районна рада за підтримки районної державної адміністрації, Громадської ради при РДА, Асоціації підприємців Балтського району подала для участі у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування в 2013 році.

У зв'язку з цим посадові особи органів місцевого самоврядування Балтського району (3 особи) успішно освоїли курс дистанційного навчання у рамках Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, започаткованого Державним фондом сприяння місцевому самоврядуванню в Україні та Швейцарсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO, що додало їм впевненості у своїх діях, нових знань і навичок в опануванні питань з проектного аналізу, моніторингу та оцінки проектів, нових підходів до їх написання. У результаті були розроблені та подані для участі у конкурсі 2013 року вже дев'ять проектних заявок. На результати зазначеного конкурсу з нетерпінням чекають Балтська районна рада, Балтська міська рада та шість сільських рад району.

Але ми не зупиняємося на досягнутому. Адже, чи можна зупинити

бажання пізнавати нове, досліджувати відоме і невідоме, творити, фантазувати, продукувати, на перший погляд, несподівані ідеї та спільно реалізовувати фантастичні проекти. Зараз спільними зусиллями працюємо над реалізацією проекту «Проблеми та протиріччя між категоріями населення, що мають пільги, і власниками громадського транспорту потрібно громаді вивчити, а владі вирішити», який отримав мікро-грант в рамках проекту «Посилення адвокатської спроможності неурядових організацій Одещини». А також шукаємо нових потенційних інвесторів для вирішення інших актуальних в громадах проблем.

Балтська районна рада є ініціатором проектної діяльності на території Балтського району. Під час пленарних засідань сесій районної ради VI скликання, Координаційної ради з питань місцевого самоврядування при голові районної ради, на куштових семінарах для сільських голів району озвучуються питання проектної діяльності та ставляться відповідні завдання.

Тільки спільно, об'єднавши можливості, знання та зусилля органів місцевого самоврядування та громадських організацій, ми зможемо активно залучати інвестиції для успішного вирішення проблем громади. Це нам під силу. Ми працюємо на благо та процвітання Балтщини.

Реалізація проекту «Від бажання до умінні і добробуту», підтриманого Міжнародним фондом «Відродження»